

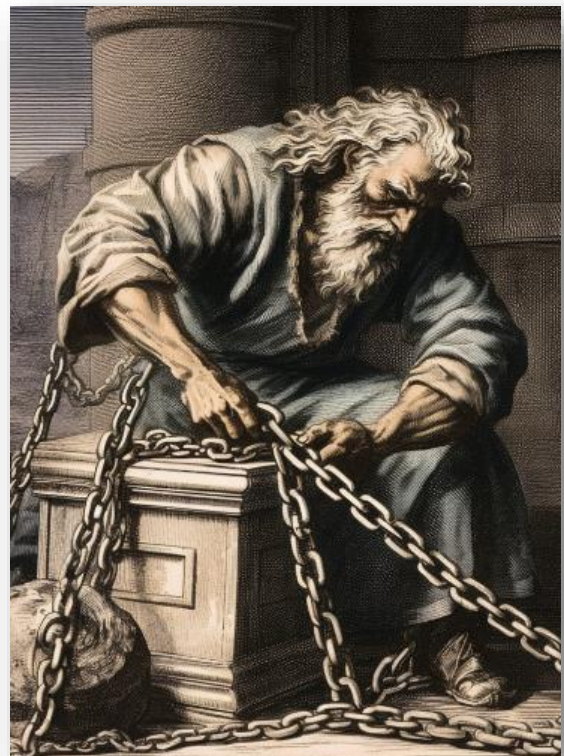
1.4.2024

ZTRONGs nyhedsbrev

Månedens filosof – Epiktet, fra slave til en af historiens største læremestre

- Af certificeret protreptiker Henrik Kronborg, konsulent ved ZTRONG og indehaver af IndsiQt.

Epiktet, født som slave i Hierapolis i det, vi i dag kender som Tyrkiet. Han levede mellem det første og andet århundrede e.Kr. Blev født ca. 50 e.Kr. og døde ca. 135 e.Kr. Fra en tidlig alder, formet af livets hårde realiteter som slave i Rom, blev hans intellektuelle evner snart anerkendt af hans ejer, der ikke blot sikrede ham en uddannelse i filosofien, men også hans frihed. Under vejledning af Musonius Rufus blev Epiktet en stoiker af de helt store, fremtrædende både som elev og senere som mester. Efter at kejser Domitian bortviste filosoffer fra Rom, etablerede Epiktet en højt respekteret skole i Nikopolis, Epirus, hvorfra hans indflydelse spredtes vidt omkring. Selvom Epiktet ikke nedfældede sine tanker på skrift, sikrede hans elev, Flavius Arrianus, at hans lære overlevede gennem detaljerede nedskrivninger, inklusiv den berømte "Epiktets Håndbog", et uundværligt mesterværk i litteraturen.

Epiktets skrifter giver en markant anden oplevelse end Senecas. Hvor Senecas værker er præget af elegance og en fuldendt stil, bærer Epiktets sprog præg af direktehed og en lærerig tone, uden det poetiske sorgspil, der kendetegner Seneca. Det klæder dog hans filosofi og med denne direktehed og klarhed, er man ikke i tvivl om hans tanker. Ifølge Epiktet fokuserer filosofien på det rent praktiske - at højne etikken og stræbe efter det gode, baseret på en dyb forståelse. Han opfordrer til at skelne mellem det, vi kan kontrollere, og det, vi ikke kan at frigøre os selv fra det ydre og finde værdi inden; sjælen, der stammer fra guden selv, søger at forstå denne guddommelige tilstedeværelse inden i os. Den, der opnår denne moralske perfektion og erkendelse, vil ifølge Epiktet udvise den dybeste menneskelighed.

For dem, der ønsker at dykke dybere ned i Epiktets liv og tanker, er følgende læsninger anbefalet:

- "Epiktet – Stoisk livsførelse. En håndbog fra antikken" oversat af Adam Schwartz og David Bloch.
- "Det hele handler ikke om dig" af Niels Overgaard, 2020, People's Press.

Meningsfuldt- og levedygtigt liv

-Af Maibritt Isberg Andersen, CEO at ZTRONG

*"Den der oplever sit liv som meningsløst, er ikke kun ulykkelig,
men næsten ikke levedygtig."*

Albert Einstein

Som menneske bliver du udfordret gennem hele livet i de begivenheder, som du indgår i. Det er et grundvilkår for det at være et menneske. Uundgåeligt møder vi sorg, glæde, håb, tro, liv, død og kærlighed. Det gælder os alle, uanset hvad der er sket i livet, danner det grundlaget for den, du er.

Filosof Ole Fogh Kirkeby siger, at begivenheden i denne betydning måske er det allervigtigste fænomen i menneskelivet, fordi den kan bære nøglen til hemmeligheden om, hvem du er, og hvad du har gjort.

Følelsen af at miste sig selv er skæmmende, for hvem ønsker lidelse og smerte? Måske har du allerede besøgt begivenheden 'at miste dig selv'? Netop her tvinges du til at stille dig selv spørgsmålene: "Hvad vil det sige at være et menneske, og hvad er meningen med mit liv?"

Filosof Søren Kierkegaard var optaget af disse dybe eksistentielle spørgsmål. Herom skriver Pia Søltoft:

"For Kierkegaard er selvet en opgave. Opgaven er at vælge sig selv. Opgaven er ikke at blive en anden men at blive sig selv."

Filosof Morten Albæk skriver:

"Det handler i sidste ende ikke om at blive tilfreds eller lykkelig men om at skabe et meningsfuldt liv."

"Meningsfuldhed handler hverken om behovsrealisering eller forbigående glædeseksplosion. Det er derimod en oplevelse af, at summen af det liv, du har levet, det liv, du står med lige nu, og det liv, du ser frem mod, er i overensstemmelse med, hvad der er rigtigt for dig med de mennesker, du tilbringer livet sammen med, og den verden, som du belaster og beriger din eksistens. Men mening kommer ikke af sig selv. Mening skabes."

Reinhard Stelter skriver også om det meningsfulde liv:

"At skabe mening er et grundvilkår for det enkelte menneske og en basis for at finde sit ståsted og sin forankring i bestemte situationer og i livet. At skabe mening gør mennesket levedygtigt."

Protreptikeren har til opgave at holde spejlet/fyrstespejlet op foran 'den anden'. 'Fyrstespejlet' bruges blandt andet som en protreptisk metafor.

Seneca (4 f.Kr. – 65 e.Kr.) var romersk tragedieforfatter, stoisk filosof og statsmand. Men han var også Kejser Neros rådgiver fra år 54. Han skrev et brev, 'Om mildhed', til Kejseren. Senecas protreptiske hilsen tvang Kejser Nero til at se sig selv i et andet spejlbillede end det, han var vant til. Senecas opgave var, via samtalerne, at få Kejser Nero til at opdage sig selv på en ny måde og derigennem forandre sig til det gode menneske. Seneca skulle mildne Kejser Neros følsomme og tyranniske sind. Skete denne forvandling, ville det gavne og glæde hans folk. Der skal altså to til, for at protreptik lykkes. Det er ikke nok, at protreptikeren er dygtig til at stille spørgsmål. Det er et samarbejde.

I 65 var Seneca under mistanke for meddelagtighed i et attentat på Kejserens liv, også kaldet Pisosammensværgelsen. Seneca blev i 65 beordret og tvunget til at begå selvmord, måske det også var protreptikkens pris? Prisen for at præsentere fyrstespejlet for en magthaver?

Protreptik er derfor *et specielt spejl*, der ikke spejler det, som du ser, det åbenlyse, eller det, du allerede ved, men tværtimod spejler det dig fra et sted, hvor du umuligt kan være den samme.

Samtaleformen ansporer og konfronterer den protrepteredes eget indre, men tvinger også vedkommende til at stille spørgsmålene: "Hvad vil jeg, hvad kan jeg og bør jeg ville med mit liv og med de menneskers liv, som jeg har ansvaret for?"

Lever du et meningsfuldt- og levedygtigt liv?

En spændende måned med massere af aktiviteter i ZTRONG – læs gerne med:

Konsulent Henrik Kronborg Olsen og Maibritt Isberg Andersen var på Socialt lederforums landsmøde marts 2024 i Nyborg. Det er første gang vi deltager og det var en meget positiv oplevelse, vi blev taget godt imod.

Det er vigtigt at brede budskabet ud om protreptikkens berettigelse i praksis og at 'Den nye tids leder' vil tage det filosofiske og eksistentielle redskab til sig som en mulighed.

Protreptikeruddannelsen i Slagelse er ved sin afrunding. Det er en kæmpe fornøjelse hver gang vi har et hold. At følge den transformation der sker og hvordan lederne bringer redskabet med sig i praksis. Der er eksamen d. 5.4.2024 med dr. phil. Ole Fogh Kirkeby. Vi glæder os. ZTRONGs undervisersteam består af Katarina Bjerre, som er ansvarlig for Slagelse, Karin Jønson og Maibritt Isberg Andersen.

Mads Vangsø, filosof, journalist og protreptiker besøgte protreptisk ledernetværk 2024. Det var en værdifuld aften og han førte os gennem et dybt forankret foredrag, hvor det eksistentielle berørte os alle / er selv et konstant og hvorfor er vi så optaget af svaret kontra spørgsmålet? Vi kom også med i hans fortællinger 'Tværs over Atlanten' - tusinde tak Mads. Der blev trænet protreptiske samtaler og gruppesamtaler. Konsulent hos ZTRONG, Sarah Lie Bach Berggreen faciliterede os skarpt igennem, som altid. Næste gang får vi besøg af Kirsten Bonde Sørensen, Ph.d. - og vi glæder os allerede.

ZTRONG blev kontaktet af Advokurser/Blueprint Learning – om vi havde interesse i at udarbejde et kursus? Det blev et JA, og kurset hedder:

Protreptik

-Det filosofiske lederskab

Det indeholder 4 leksikoner:

1. Maibritt Isberg Andersen fortæller om fundamentet – Hvad er protreptik?
2. Guli Werther – Hvordan benytter hun protreptik, som et ledelsesværktøj og hvordan implementerede hun det i sin organisation?
3. Henrik Kronborg Olsen ejer af IndsiQt & Maibritt Isberg Andersen – Demonstration af en protreptisk samtale.
4. Advokat(H) Allan Ohms bliver interviewet af Maibritt Isberg Andersen
 - Hvordan anvender han protreptik i hans lederskab?
 - Hvilke erfaringer har Allan Ohms og hvilken indflydelse har protreptik haft på hans ledelsesstil?

Der er en gratis forsmag på kurset og muligheden for at prøve en gratis periode, måske det er noget for dig?: <https://app.advokurser.dk/kurser/protreptik-det-filosofiske-lederskab>

Her kan du læse om spændende muligheder hos ZTRONG

Protreptik i praksis -En introduktion. Måske er du nysgerrig på hvad protreptik er og derfor kan det være en god ide, at melde dig til dette kursus med Poula Helth og Guli Werther, d. 15 maj i København. [Læs mere her.](#)

Protreptikeruddannelsen. Vi har nu åbnet op for protreptikeruddannelsen i Slagelse og København – efterår 2024. Så hvis du er nysgerrig kan du læse mere [her](#) for Slagelse og [her](#) for København. Du kan også tilmelde dig et gratis online informationsmøde, hvis du gerne vil vide hvad du går ind til, ved at klikke [her](#).

Efteruddannelse målrettet protreptiker. Med Maya Fridan og Maibritt Isberg Andersen. Fuld fokus på intuition, bevidsthed og visdom i samtalen. D. 5 og 6 september i København. [Læs mere her.](#)

MasterClass. Dr. phil. Ole Fogh Kirkeby og Maibritt Isberg Andersen er i gang med at forberede årets MasterClass i København. Datoerne er ændret pga. Oles næste bogudgivelse, Så sæt et stort kryds X d. 6. og 7. november 2024.

Eksistentielle samtaler, et lederudviklingsforløb v/Henrik Kronborg Olsen. [Læs mere her.](#)

Værdicirkler – et koncept som tager afsæt i værdier, og som skaber trivsel blandt medarbejdere. [Læs mere her.](#)

Jeg ønsker dig en rigtig god påske

Maibritt Isberg Andersen

Vores næste nyhedsbrev udkommer d. 1.4.2024.

Tidligere nyhedsbreve kan læses inde på [ZTRONGs blog](#).

Er du ikke allerede tilmeldt nyhedsbrevet kan du gøre det [her](#), under SHOP kategorier.

Ønsker du at afmelde nyhedsbrevet skriver du AFMELD til maibritt@ztrong.dk.

Indtil da kan du følge med på vores sociale medier og på hjemmesiden:

[LinkedIn](#)

[Facebook](#)

[Instagram](#)

www.ztrong.dk